

ASIKKALAN KUNTA
TARKASTUSLAUTAKUNTA
ARVIINTIKERTOMUS VUODELTA 2022

Asikkalan kunnanvaltuustolle

Tarkastuslautakunnan arviointikertomus vuodelta 2022

Kuntalain 121 §:n 2 momentin mukaan tarkastuslautakunnan tehtävänä on arvioida,

- ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja
- onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla;
- talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää;

Kuntalain 121 §:n 4 momentin mukaan tarkastuslautakunta laatii arviointisuunnitelman ja antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä. Lautakunta voi antaa valtuustolle muitakin tarpeellisena pitämiään selvityksiä arvioinnin tuloksista.

Tarkastuslautakunnan toiminta

Tarkastuslautakunnan toiminnasta on säädetty kuntalain 14 luvussa. Valtuusto asettaa tarkastuslautakunnan hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämistä varten. Lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettuja.

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on:

- 1) valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat;
- 2) arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla;
- 3) arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää;
- 4) huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta;
- 5) valvoa 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi;
- 6) valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

Tarkastuslautakunta laatii arviointisuunnitelman ja antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä. Lautakunta voi antaa valtuustolle muitakin tarpeellisena pitämiään selvityksiä arvioinnin tuloksista.

Tarkastuslautakunnalla on salassapitoa koskevien säännösten estämättä oikeus saada kunnan viranomaisilta tiedot ja nähtävikseen asiakirjat, joita se pitää tarpeellisina arviointitehtävän hoitamiseksi. Lisäksi tarkastuslautakunnan toimintaa säätelevät Asikkalan kunnan hallintosäännön määräykset.

Tilivuoden 2022 arvioinnin on suorittanut tarkastuslautakunta, johon ovat kuuluneet jäsenet Mirja Järvinen, Elina Vesterinen, Päivi Kantola, Markku Salomaa, Petri Silvo ja Satu Jaatinen. Puheenjohtajana on toiminut Jari Laaksonen. Lautakunnan esittelijänä on toiminut puheenjohtaja ja sihteerinä tammikuuhun 2023 saakka tilintarkastaja JHTT Janne Majoinen, minkä jälkeen tehtävässä jatkaa KTM Kai Puro BDO Audiator Oy:stä.

Tarkastuslautakunnan arviointikertomus vuodelta 2021

Arvio saaduista vastineista

Tarkastuslautakunta on valtuuston kokouksessa 13.6.2022 § 17 pyytänyt kunnanhallitukselta ja toimialoilta selvityksiä vuoden 2021 arviointikertomuksessa esitettyihin huomioihin. Vastauksia on pyydetty valtuuston tietoon marraskuun 2022 loppuun mennessä. Kunnanhallitus on päättänyt vastineiden esittämisestä valtuustolle 17.10.2022 § 274 ja valtuusto on merkinnyt tiedoksi vastineet 31.10.2022 § 42.

Tarkastuslautakunnan arvio:

Tarkastuslautakunta on pääasiassa tyytyväinen saatuihin vastineisiin.

Toiminnan ja talouden tavoitteet

Kunnanhallituksen alainen toiminta

Konsernipalvelut (palvelualue yhteensä)	TA2022	Tot.	Käyttö%	Yli/Alle
Toimintatuotot	349 000	317 682,17	91,0	-24 979
Toimintamenot	-3 044 690	-2 986 435,04	98,1	-7 006
Toimintakate (netto)	-2 695 690	-2 668 752,87	99,0	-31 985

Konsernipalveluiden toimintakate eli toimintatuottojen ja toimintakulujen erotus toteutui talousarvion mukaisena ja oli hieman edellisen vuoden toteutumaa alempi. Kaavoituksen ja maankäytön menot jäivät selvästi talousarviosta, sillä sekä kaavoituspäällikkö että kaavasuunnittelija siirtyivät pois kunnan palveluksesta ja uusi kaavoituspäällikkö aloitti kunnan palveluksessa vasta tammikuussa 2023. Elinvoimapalveluissa toimintakate toteutui talousarviota parempana, sillä myyntituotot ylittivät talousarvion ja palveluiden ostot alittivat talousarvion. Hallinto- ja henkilöstöpalveluiden toimintakate jäi talousarviosta henkilöstöjärjestelyiden ja tarpeettoman tiukan talousarvion johdosta.

Sosiaali- ja terveystoimen palvelut

Sosiaali- ja terveystoimen palvelut (yhteensä)	TA2022	TA 2022 muutokset	TA 2022 muut. jälk.	Tot.	Käyttö%	Yli/Alle
Toimintatuotot	0	0	0	106 885,00		-106 885
Toimintamenot	-30 540 802	-1 200 000	-31 740 802	-31 809 771,05	100,2	68 969
Toimintakate (netto)	-30 540 802	-1 200 000	-31 740 802	-31 702 886,05	99,9	-37 916

Tarkastuslautakunnan arvio:

Kunnanhallituksen alaiset konsernipalvelut pysyivät kohtuullisen hyvin budjetissaan. Kaavoituksessa oli tilikaudella selvää aliresursointia, mikä hidasti kaavoitustoimintaa.

PHHYKY menojen toteumaerittely palveluittain on esitetty aiempaa kattavammin, mutta menoluokan suuri koko huomioiden edelleen suppeasti.

Kunnan kaikille toimialoille asetettujen tavoitteiden toteutuminen

TAVOITE	TOTEUTUMINEN		
	kyllä	osin	ei
1. Aniankedon asemakaavoitus on aloitettu keväällä 2022. Alueen markkinointi ja rakentamisen suunnittelu on käynnistetty.	X		
Ramboll on aloittanut asemakaavoituksen, työpaja valtuutetuille on pidetty ja työpajan tuloksia käsiteltiin kaavoitusjaostossa 28.2.2023. Ensimmäinen kaavaluonnos on valmistumassa. Alueen markkinointia ei ole varsinaisesti aloitettu, mutta Ideaketo-haasteen myötä asia on nostettu kuntalaisten tietoisuuteen. Alueen kaavoituksen aloittamisesta on tiedotettu eri kanavilla.			
2. Telakkarannan kaava on saanut lainvoiman, alueen kunnallistekninen suunnittelu on tehty ja toteutus aloitettu. Alueen markkinointi on aloitettu.		X	
Kaava on saanut lainvoiman. Telakkarannan katu- ja rakennesuunnitelma on valmisteilla ja rakentaminen aloitetaan vuonna 2023. Kunnanhallitus on ohjeistanut ensimmäisen tontin kilpailuttamisen pikaisesta aloittamisesta.			
3. Metsä-Aakalan yritysalueen kunnallistekniikka on valmis. Alueen markkinointi ja myynti on aloitettu.		X	
Alueen kunnallistekniikan suunnittelu on maaperän haastavuuden vuoksi vielä meneillään. Alueen tonttien hinnat on päätetty kunnanhallituksessa ja alueen markkinointi on sekä kunnan että Ladecin puolelta aloitettu.			
4. Vuokratalo/asumisoikeuskohteen (rivitalo/kerrostalo) rakentamisesta on kuntakonsernin toimesta päätetty. Lisäksi on selvitetty yksittäisten asunto-osakkeiden hankintaa vuokratyöön kuntakonsernin toimesta.	X		
Talousarvioon vuodelle 2023 hyväksyttiin kuuden miljoonan euron pääomasijoitus Asikkalatalot Oy:hyn yhtiön taseen vahvistamiseksi uudistuotantoa silmällä pitäen. Kerrostalon rakentamisen suunnittelu ja kilpailutus on valmisteilla Asikkalatalot Oy:ssä. Yksittäisiä asunto-osakkeita ei ole hankittu.			
5. Lentokentän kaavoitus on valmis ja alueen kehittämishanke on aloitettu.	X		
Lentokentän kaavoitus on valmis ja alue on valmiina ottamaan vastaan uusia yrityksiä. Yleissuunnitelma ("masterplan") on hyväksytty sekä Asikkalan kunnanhallituksessa että Lahden kaupungin hallituksessa. Alueen kehittämisen seuraavana askeleena toteutetaan selvitys konkreettisista toimenpiteistä yhdessä Lahden kaupungin kanssa.			
6. Maapoliittisen ohjelman valmistelu on aloitettu ja potentiaalisten alueiden kartoittaminen asuin- ja yrityskäyttöön on aloitettu.			X
Kaavoituksen resurssit olivat vuoden 2022 osalta heikot kaavoituspäällikön siirtyessä toisen kunnan palvelukseen. Tästä johtuen kaavoituksen töitä oli kohdennettava akuutteihin asioihin.			

TAVOITE	TOTEUTUMINEN		
	kyllä	osin	ei
<p>7. Kunnan sisäinen liikenne mahdollistaa sujuvan päivittäisasiain palveluissa ja harrastuksissa Vääksyssä. Alueellisen liikenteen tarvitseman pysäköinnin suunnitelmat ovat valmiit ja joukkoliikenteen liityntäpysäköintiratkaisut on suunniteltu.</p>	X		
Kunnan sisäistä palveluliikennettä on kehitetty tarvelähtöisesti. Kuljetusmahdollisuuksia koulujen yhteydessä toteuttaviin kerhoihin ja illalla järjestettäviin harrastuskerhoihin on parannettu. Liityntäpysäköintisuunnitelma on toteutettu ja pyöräpysäköintipisteitä on rakennettu eri puolille Vääksyä sekä Vesivehmaalle.			
<p>8. Perhekeskus Ilostä ja seniorikeskus Olostä on muodostunut perheiden ja ikäihmisten palvelupolkujen tukipilarit.</p>	X		
<p>Sekä perhekeskus Ilo, että seniorikeskus Olo ovat olleet toiminnassa vuonna 2022. Erilaiset Ilon ja Olon yksin tai yhdessä muiden toimijoiden kanssa järjestetyt tapahtumat ja tempaukset, kuten hyvää oloa ja iloa Asikkalassa-tapahtuma, Ilon synttärät ja Oloon suunnatut tutustumiskäynnit ovat lisänneet toimintojen tunnettuutta ja kävijämääriä.</p> <p>Perhekeskusverkosto on toiminut lasten, nuorten ja perheiden tukena aktiivisesti ja verkoston toimijat ovat tuoneet palvelujaan esille Ilon toimintoissa. Senioriohjaaja on tehnyt aktiivisesti yhteistyötä palvelujen ja toimintojen järjestämiseksi järjestöjen, yhdistysten ja mm. sote-keskuksen kanssa.</p>			
<p>9. Lasten ja nuorten kulttuurikasvatussuunnitelman laatiminen aloitettu ja suunnitelma valmistuu vuonna 2023. Suunnitelma toteutetaan yhteistyössä koulujen sekä kulttuuri- ja taidetoimijoiden kanssa.</p>	X		
Kulttuurikasvatussuunnitelma on laadittu ja hyväksytty kasvat- ja opetuslautakunnassa sekä hyvinvointilautakunnassa etuajassa vuonna 2022. Kasvat- ja opetuspalvelut on varautunut kulttuurikasvatussuunnitelman käyttöönottoon vuoden 2023 talousarviossa. Kokonaisuudessaan kulttuurikasvatussuunnitelman toteuttaminen käynnistyy syksyllä 2023.			
<p>10. Lasten ja nuorten palveluissa on otettu käyttöön systeminen työote.</p>	X		
Systemisen työotteen koulutus toteutui "perhekeskus osana sotekeskusta" -pilotin osana syksyllä 2021. Osallistujia oli sote-palveluista, srk:sta, avoimesta varhaiskasvatuksesta, nuorisotyöstä ja järjestöistä (4H).			
<p>11. Kevyen liikenteen väylän rakentaminen välille Vehkoo- Jenkkapirtti tiellä 313 on aloitettu.</p>	X		
Raivaustyöt on tehty kunnan toimesta ja urakoitsijan kilpailutus on toteutettu. Maanrakennustyöt alkavat kevät-kesällä 2023.			
<p>12. Työllisyyspalveluissa on otettu käyttöön asiakkaiden tapaamiset kahden viikon välein.</p>	X		
Pohjoismainen työvoimapalvelumalli otettiin käyttöön valtakunnallisesti 2.5.2022, josta lähtien mallia on toteutettu Asikkalan kunnassa. Mallissa työttömyyden alussa tavataan asiakasta 2 viikon välein ensimmäiset 3 kk, jonka jälkeen vähintään 3 kk:n välein. 6 kuukauden työttömyyden kohdalla on kuukauden intensiivijakso, jonka aikana pidetään 2 työnhakukeskustelua. Lisäksi asiakkaalle asetetaan työnhakuveloitte. Malli on tuonut asiakastyöhön lisää rakennetta ja asiakkaan osallistamista. Toimiakseen hyvin malli vaatii hyviä resursseja asiakastyöhön, jolloin kohtaamiset ovat aidosti edistäviä. Asikkalassa resurssit ovat hyvät.			

TAVOITE	TOTEUTUMINEN		
	kyllä	osin	ei
13. Koulujen ja päiväkotien erikoisosaamisen vahvistaminen on toteutettu onnistuneesti.	X		
Tavoitteet päiväkotien ja koulujen painopisteistä on kirjattu yksiköiden toimintasuunnitelmiin. Varhaiskasvatuksessa leikkipedagogiikka, kouluilla hyvinvointi, liikunta, yrittäjyyskasvatus ja kestävä kehitys (ympäristökasvatussuunnitelma). Tavoitteita toteutetaan arjessa ja erilaisina teemapäivinä. Palvelualueen ympäristökasvatussuunnitelma valmistuu vuoden 2023 aikana.			
14. Kestävän kehityksen ohjelma henkilöstölle ja päätöksen teon tueksi on laadittu.		X	
Kehittämishankkeen kautta asiantuntija on kartoittanut eri asukkaiden ja sidosryhmien näkemyksiä kestävä kehityksen ohjelmaan liittyen. Työ jatkuu yhteistyössä ympäristötoimen kanssa. Ohjelmaa lähestytään osallistamisen, kokemusten ja keskustelujen kautta.			
15. Henkilöstöä koulutetaan asiakaslähtöisyyden ja palveluhenkisyiden kehittämiseksi. Jokaisella palvelualueella tarkastellaan, miten palveluprosesseja voidaan jatkossa kehittää mahdollisimman asiakaslähtöisiksi.	X		
Henkilöstölle on ollut tarjolla erilaisia asiakaspalveluun liittyviä koulutuksia, joihin on osallistuttu aktiivisesti. Kunta on ollut myös mukana maakunnallisessa koulutushankkeessa, jossa keskitytään parantamaan asiakkaan tukemista erityisesti digitaalisissa palvelupoluiissa. Kunnan palveluita on edelleen sähköistetty, esim. varhaiskasvatuspaikkaa voi nykyään hakea sähköisesti ja kouluun voi ilmoittautua sähköisesti. Palveluhenkisyiden kehittämistä jatketaan vuonna 2023, jolloin mm. määritellään strategian mukaisen palvelulupauksen käytännön raamit.			
16. Rekrytointiprosessia ja rekrytointiviestintää kehitetään koko kunnan ja jokaisen palvelualueen osalta tavoitteena erinomainen kokemus Asikkalan kunnasta työnantajana jokaiselle hakijalle, riippumatta siitä tuleeko valituksi vai ei.	X		
Vuoden 2022 aikana rekrytointiprosessia ja erityisesti rekrytointiviestintää kehitettiin henkilöstöpalveluissa ja pilotoitiin kolmella palvelualueella. Uudistuksista tuli paljon spontaania ja positiivista palautetta hakijoilta. Vuonna 2023 rekrytointeja tekeviä henkilöitä on ohjeistettu viestinnän osalta ja pilotoidut uudistukset rekrytointiprosessissa tullaan kuvaamaan yksityiskohtaisine ohjeineen kevään 2023 aikana.			
17. Henkilöstön tekemää kehittämistyötä tehdään näkyväksi organisaation sisällä sisäisen viestinnän ja perehdyttämisen prosessin sekä organisaation ulkopuolella sosiaalisen median kautta. Henkilöstö- ja koulutussuunnitelmassa määritellään suuntaviivat jatkuvalla oppimiselle käytännössä.	X		
Kehittämistyön tekeminen näkyväksi on aloitettu. Kunnan kehittämistyö ja sen tuloksia on ollut näkyvillä mm. lehdissä, sosiaalisessa mediassa, rekrytointien yhteydessä ja Kunta- ja hyvinvointialue-työntekijöiden Tekojen torilla. Kehittämistekoja on kerätty yhteen ja niistä ollaan julkaisemassa eri kanaviin koosteita kuluvan vuoden aikana.			

Tarkastuslautakunnan arvio:

Tavoitteet ovat aikaisempaan verrattuna selkeämpiä kokonaisuuksia. Tavoitteet ovat laadullisesti parempia ja niissä onnistuttiin pääosin. Tavoitteista jäämisen syihin tulisi kiinnittää huomiota toiminnan parantamiseksi tulevaisuudessa.

Kasvatus- ja opetuslautakunnan alainen toiminta

Kasvatus- ja opetuspalvelut

Kasvatus- ja opetuspalvelut (palvelualue yhteensä)	TA2022	Tot.	Käyttö%	Yli/Alle
Toimintatulot	2 064 300	2 342 848,76	113,5	-278 480
Toimintamenot	-15 766 020	-16 993 126,94	107,8	1 227 107
Toimintakate (netto)	-13 701 720	-14 650 278,18	106,9	948 558

Vuoden 2022 aikana kasvatus- ja opetuspalveluissa työstettiin koko palvelualueelle yhteistä toimenpideohjelmaa vuosille 2023–2025. Toimenpideohjelman pohjana on kunnan strategia. Asikkala on profiloitunut laadukkaan kasvatukseen ja opetuksen kunnaksi. Tavoitteena on hyvinvoiva, tasapainoinen ja vastuullinen, osallistuva, osaava ja taitava sekä omaa ja muita kulttuureja arvostava lapsi ja nuori. Asikkala tarjoaa turvalliset, nykyaikaiset ja monipuoliset oppimisympäristöt, jotka innostavat leikkimiseen, liikuntaan ja oppimiseen.

Toimintavuoden aikana valmistuivat tietoviestintästrategia ja kulttuurikasvatussuunnitelma.

Varhaiskasvatus

Päiväkotien painopistealueita ovat sadut, leikki ja leikkiympäristön kehittäminen sekä lasten osallisuuden lisääminen. Uutena toimintamuotona on aloitettu muskaritoiminta 5-vuotiaille ja ”kielikylyt” esiopetuksen oppilaille. Hyvinvointia tukevana toimenpiteenä on myös päiväkotien yhteisölliset oppilashuoltoryhmät. Avoimessa varhaiskasvatustoiminnassa järjestetään perheille kohtauspaikkaa toimintaa (Perheklubi) ja lyhytaikaista lastenhoitoa (erilaiset Leikkikset) eri-ikäisille lapsille. Varhaiskasvatuksen Päikky-palvelujärjestelmä otettiin käyttöön ja siitä järjestettiin erillinen koulutus henkilöstölle. Päiväkodin henkilöstön mitoitus on säädetty varhaiskasvatuslaissa 37 §.

Perusopetus ja lukio

Huoli oppilaiden hyvinvoinnista ja palveluiden saatavuudesta kasvoi vuoden 2022 aikana. Kouluille on luotu toimivia käytänteitä hyvinvoinnin seurantaan varten esim. tunnemittaukset, poissaolojen seuranta, kiusaamiskartoitukset ja erillinen lomake haavoittaviin ja suojatekijöihin liittyen. Valtaosa lapsista ja nuorista voi hyvin, mutta nuorten rajattomuus ja välinpitämättömyys ovat lisääntyneet. Koulu on se paikka, jossa nämä asiat havaitaan ja puututaan parhaalla mahdollisella tavalla. Kunnan sisäisesti yhteistyö nuorisotoimen kanssa on ollut merkittävää. Koska ulkopuoliset palvelut eivät vedä, kohdentuvat toimenpiteet lisäkustannuksina opetuspalveluissa henkilöstömenojen ja ostopalveluiden kasvuna. Ostopalveluita ovat mm. psykologitutkimukset ja sairaalakoulun oppilaspaikka.

Uuden Vääksyn Yhteiskoulun rakentaminen alkoi. Osa opetuksesta järjestettiin väistötiloissa urheilukentällä. Venäjän hyökkäyssodan myötä perustimme kaksi valmistavan opetuksen ryhmää ylä- ja alakouluun. Valmistelutyötä oppilas- ja opiskeluhuollon siirtymistä hyvinvointialueelle jatkettiin koko vuoden ajan.

Lukiossa on yli 200 opiskelijaa. Kolmasosa heistä on vieraskuntalaisia. Yleissivistävien opintojen lisäksi tarjoamme monenlaista painotusta ja erikoiskursseja mm. ilmainen- ja liikuntalinja, teatteripaketti (mm. näytelmämusikaalit), LUMA-paketin muodossa. Kansainvälisyyttä tuetaan kielitarjonnan ja Erasmus-hankkeen myötä. Oppivelvollisuuden laajentaminen on nostanut lukion kustannuksia oppikirjojen ja leasing-laitteiden osalta.

Kasvatus- ja opetuspalveluiden toimintakate eli toimintatuottojen ja toimintakulujen erotus toteutui noin 950.000 euroa talousarviota suurempana. Kasvatus- ja opetuspalveluiden talousarviosta karsittiin menojen kasvua 200.000 euron edestä koko kunnan talousarvioesitystä kunnanhallitukselle laadittaessa. Tämä menokasvun karsinta osoittautui vuoden loppuun tultaessa epärealistiseksi. Tämän lisäksi koko kunnan tasolla budjetoivat palkkojen sivukulut oli taloushallintoyhtiömme toimesta budjetoitu todellista pienemmiksi, mikä aiheutti palvelualueelle 150.000 euron eron talousarvioon. Talous- ja tietohallintopalvelut oli budjetoitu kasvatus- ja opetuspalveluille liian vähän tietotekniikkakuluja ja välttämättömät lisäpanostukset koko kunnan tietoturvaan vuoden aikana aiheuttivat palvelualueelle yhteensä 100.000 euron eron talousarvioon. Yllä mainitut tekijät yhteensä kasvattivat kasvatus- ja opetuspalveluiden toimintakatetta 450.000 euroa ja tähän palvelualue ei juuri pystynyt vaikuttamaan.

Palvelualueen toimintakate muilta osin toteutui 500.000 euroa talousarviota suurempana. Merkittävimpiä tekijöitä tähän olivat oppilashuollon psykologipalvelujen hankinta ostopalveluna, lukion oppikirjojen hankinnan kulujen ylittyminen, muissa kunnissa opiskelevien tai muihin kuntiin sijoitettujen oppilaiden korvausten kasvu ja varhaiskasvatukseen tarvittujen sijais-ten ennakoitua suurempi määrä.

Tarkastuslautakunnan arvio:

Kasvatus- ja opetuslautakunnan budjetti ylittyi huomattavasti, 948 558 eurolla. Asia olisi pitänyt tuoda valtuuston käsiteltäväksi tilikauden aikana. Lautakunta peräänkuuluttaa jatkuvaa seuranta- ja raportointia tavoitteiden ja määrärahojen toteumista, jotta ongelmiin voidaan puuttua riittävällä nopeudella.

Kasvatus- ja opetuspalvelut ovat vuodesta 2023 alkaen kunnan suurin kuluerä, mutta myös merkittävä vetovoimatekijä. Oppilasmäärän vähentyessä tulee kiinnittää huomiota siihen, että kulut eivät kasva. Lisäksi on huomioitava varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen muutos.

Tarkastuslautakunta on edelleen huolissaan kasvatus- ja opetuspalveluiden menojen voimakkaasta kasvusta sekä niin nuorten kuin henkilöstön jaksamisesta.

Hyvinvointilautakunnan alainen toiminta

Hyvinvointipalvelut (palvelualue yhteensä)	TA2022	TA 2022 muutokset	TA 2022 muut. jälk.	Tot.	Käyttö%	Yli/Alle
Toimintatulot	138 000	0	138 000	362 029,02	262,3	-224 029
Toimintamenot	-2 385 960	-200 000	-2 585 960	-2 776 410,78	107,4	190 451
Toimintakate (netto)	-2 247 960	-200 000	-2 447 960	-2 414 381,76	98,6	-33 578

Vuoden 2022 tapahtumien kautta päästiin aktivoimaan ja kohtaamaan kuntalaisia monipuolisesti. Markkinahiihdot toteutuivat yhteistyössä yhdistysten ja seurojen kanssa helmikuussa, Pump track -radan ja laidunpuiston lähiliikunta-alueen avajaiset yhteistyössä hyvinvointipalvelun muiden toimijoiden kanssa toukokuussa ja alamäkipyöräily reitti avattiin näyttävästi kesäkuussa. Toukokuussa liikunnanohjaustiimi järjesti kaikille avoimen maksuttoman Lavismaratontapahtuman ja elokuussa aktivoitiin kuntalaisia erilaisten harrastusten pariin harrastemessuilla. Kuntalaisille järjestettiin mahdollisuuksia oman kunnan seurantaan kävelytestien ja testaustapahtumien muodossa säännöllisesti puolen vuoden välein. Lisäksi liikuntapalvelut järjesti jo tutuksi tulleen Liikkuva isänpäivän tapahtuman perheille kohdistuen ja ollut mm. mukana vanhusten viikon aktivoinnissa.

Liikuntapaikkarakentamisen osalta kesällä otettiin käyttöön laidunpuiston maksuton Padelkenttä. Aurinkovuoren alamäkipyöräilyreitistöön valmistui uusi, loivapiirteisempi reitti ja ensilumen latu oli ensimmäisen kauden käytössä. Aurinkovuoren retkeilyreitettä kunnostettiin sekä pohjattiin vastaamaan käyttöastetta.

Nuorisolaki-ilmoitusten ja verkosto-ohjauksen perusteella etsivä nuorisotyö oli v. 2022 yhteydessä 35 nuoreen. Varsinaisessa asiakkuudessa on ollut 29 nuorta. Koulu- ja oppilaitosyhteistyön kautta asiakkuuteen on ohjautunut 7 nuorta. Kaikki etsivään työhön ohjatut nuoret on pystytty tavoittamaan. Kutsuntojen kautta tavoitettiin koko kutsunnanalaisten ikäluokka, 55 nuorta. Etsivän työn oppilaitosresurssi ei ole vähentynyt ja etsivä kohtaa opiskelijoita toisen asteen opinnoissa mm. asuntolassa, hyvinvointiviikoilla, oppitunneilla ja aulapäivystyksissä.

Nuorten työpajatoiminnassa toteutui v. 2022 16 pajajaksoa, joista valtaosa kuntouttavan työtoiminnan sopimuksella pajalla. Kuntouttavan työtoiminnan osalta toiminta päättyi v. 2022 loppuun ja toiminta siirtyi hyvinvointialueen järjestettäväksi v. 2023 alusta.

Yleisesti vuosi 2022 oli työllisyyden kehittymisen osalta suotuisa. Asikkalan työttömyysaste väheni tammikuun 10 %:sta joulukuun 8,5 %:n, käyden matalimmillaan 6,9 %. Keskiarvona vuonna 2022 Asikkalan työttömyysasteessa oli 8,3 %. Alle 25-vuotiaiden työttömyysaste oli korkeimmillaan joulukuussa 9,5 %, ja matalimmillaan huhtikuussa 4,2 %. Keskiarvo alle 25-vuotiaiden työttömyysasteesta oli vuonna 2022 7,0 %. Aktivointiaste vaihteli 24,4 %- 37,5 % välillä. Työmarkkinatukimaksut pysyivät samana edelliseen vuoteen verrattuna ollen 430 858 €. Laskua edellisvuoteen tuli 1500 €.

Hyvinvointikertomus

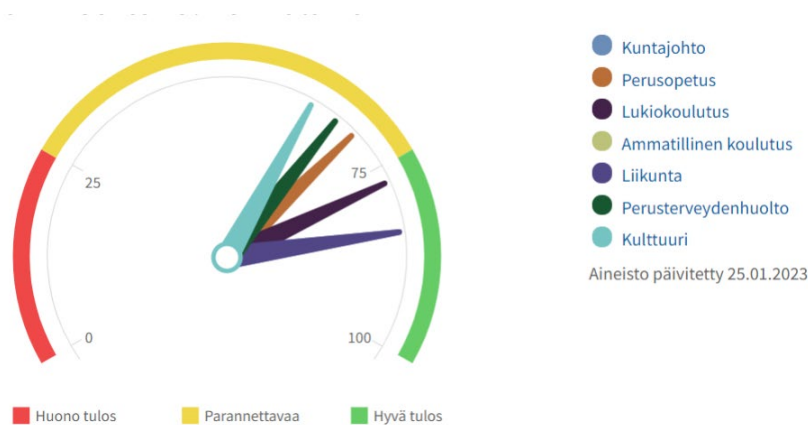
Kunta on laatinut hyvinvointikertomuksen vuodelta 2022. Hyvinvointikertomuksen vuosiraportti 2022 koostuu kolmesta kokonaisuudesta. Ensimmäisessä kuvataan Asikkalan väestön hyvinvoinnin tilaa ja toisessa osassa esitetään toimenpiteet vuodelle 2023. Lopussa on kirjattuna hyvinvointikertomuksen käsittely päätöksenteossa.

Poimintoja hyvinvointikertomuksesta:

Työlliset väestössä:	36,4 % (35,6 %)*
Koulutustasomittain:	335,2 (324,7)
Työttömät työvoimasta (TEM):	8,4 % (10,8 %)*
joista pitkäaikaistyöttömiä:	41,4 % (35,6 %)*
alle 25-v työttömiä:	6,9 ,% (12,1 %)*
Vaikeasti työllistyvät % 15-64 vuotiaista (rakennetyöttömyys)	4,0% (5,0%)

Liikuntaneuvonnassa käyneiden määrä 2022:	56	
Kirjastokäynnit	36 800	(2021) 34 320
Kirjastolainat kokonaisuudessaan:	101 700	(2021) 98 299
Lainaajamäärän muutos lainat:	+ 3,7 %	
Kulttuurituottajan toimi 2022		

TEAvisarin kokonaistulos Asikkalassa 2022

TEAvisarin tulosten perusteella Asikkalan terveydenedistämisasiivisuudessa on tapahtunut joiltain osilta parannusta aiempiin tuloksiin verrattuna, joiltain osin parannettavaa on edelleen. Perusterveydenhuollon ja kulttuurin osalta parannettavaa on valtakunnalliseen tasoon verrattuna eniten. Näiden osalta on nähtävissä puutteita raportoinnissa ja tiedon välittämisessä luottamushenkilöille. Kuntajohdon osalta Asikkalan tulokset ovat valtakunnallista tasoa paremmat lukuunottamatta osallisuutta, jossa jäädyään valtakunnallisen tason alapuolella. Liikunnan ja lukiokoulutuksen osalta Asikkala tulokset ovat valtakunnallista tasoa paremmat. Osa TEAvisarin tuloksista on selitettävissä puuttuvilla tai epätarkoilla tiedoilla. Jatkossa on tarpeen kiinnittää enemmän huomiota TEA mittaristoon liittyvään tiedonkeruuseen mahdollisimman totuudenmukaisen ja vertailukelpoisen tiedon saamiseksi.

Nuorisovaltuusto toimii Asikkalassa aktiivisesti, nuorisovaltuusto käsitteli vuoden 2022 koukuksissaan mm. kouluterveyskyselyn tuloksia ja pohti niiden pohjalta toimenpide-ehdotuksia lasten ja nuorten hyvinvoinnin lisäämiseksi Asikkalassa. Nuorisovaltuustolla on edustaja kunnan eri toimielimissä ja alueellisen nuorisovaltuuston valmistelutyöpajoissa sekä eurooppalaisten ystävyyskuntien Douzelage-verkostossa. Keväällä 2022 nuorisovaltuusto järjesti kyselyn nuorten tarpeista ja toiveista ohjattua vapaa-ajan toimintaa koskien. Syksyllä 2022

nuorisovaltuusto järjesti yhdessä verkostojen kanssa kaikille avoimen ja maksuttoman Kalmarifest-musiikitapahtuman. Nuorisovaltuuston vaalit järjestettiin joulukuussa 2022.

Hyvinvointikertomuksen toimenpide-ehdotukset

- Osallisuuden ja kuulumisen tunteen vahvistamista tuetaan järjestämällä kuntalaisille aitoja mahdollisuuksia osallistua päätöksentekoon ja tulla kuulluksi heitä koskevissa asioissa.
- Kunnan vaikuttamistoimielinten kokoukset toteutuvat sovitusti ja niiden esille nostamat näkökulmat ja kannanotot ja toimintaehdotukset huomioidaan kunnan ja hyvinvointialueen päätöksenteossa. Yhdistys- ja kyläillat sekä liikuntajärjestöjen tapaamiset toteutuvat suunnitellusti. Kunnan palautekanava on toimiva ja palautteisiin vastataan sovitusti.
- Tuetaan vertaistuki- ja yhdistystoimintaa tarjoamalla yhdistyksille ja järjestöille maksutomia kokoontumistiloja. Vahvistetaan alueellista yhteistyötä eri toimijoiden kanssa.
- Tuetaan syrjäytymisriskissä olevia ja vähennetään riskissä olevien määrää hyvinvointisuunnitelmaan kirjatuin toimenpitein.
- Vahvistetaan ja laajennetaan vertaistukitoimintaa eri kohderyhmille yhdessä alueen muiden toimijoiden kanssa.
- Tuetaan mielen hyvinvointia eri elämäntilanteissa ja yhteiskunnan muutoksessa eri tilaisuuksin ja palveluin yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.
- Tuetaan kuntalaisten mahdollisuutta erilaisiin harrastuksiin.
- Tuotetaan tietoa ja tukea terveellisistä elintavoista, päihteistä ja riippuvuuksista ikätasoisesti kaikille ikäryhmille.
- Seurataan eri ilmiöitä ja niiden esiintymistä kunnassa ja puututaan ilmiöihin ennaltaehkäisevästi. Tiivistetään sekä eri toimialueiden, että alueellista yhteistyötä ilmiöihin puuttumisessa.

Tarkastuslautakunnan arvio:

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen merkitys kunnan toiminnassa kasvaa. Kunta on laatinut hyvinvointikertomuksen, jossa avataan hyvinvoinnin mittareita. Tarkastuslautakunta toivookin kattavia mittareita hyvinvointi- ja terveystavoitteiden toteutumisen seurantaan, sekä arvioita hyvinvointiin panostamisen tulevaisuuden hyödyistä.

Kunta on panostanut kuntalaisten hyvinvoinnin edistämiseen mm. verrokkikuntia suuremmalla panostuksella liikuntapaikkoihin ja -henkilöstöön, lainaamalla liikuntavälineistöä kirjastosta käsin sekä järjestämällä liikuntaan liittyviä teemapäiviä. Tarkastuslautakunta on tyytyväinen kunnan järjestämään toimintaan ja toivoisi, että kunta kehittäisi keinoja eri palveluiden käyttäjämäärien seurantaan.

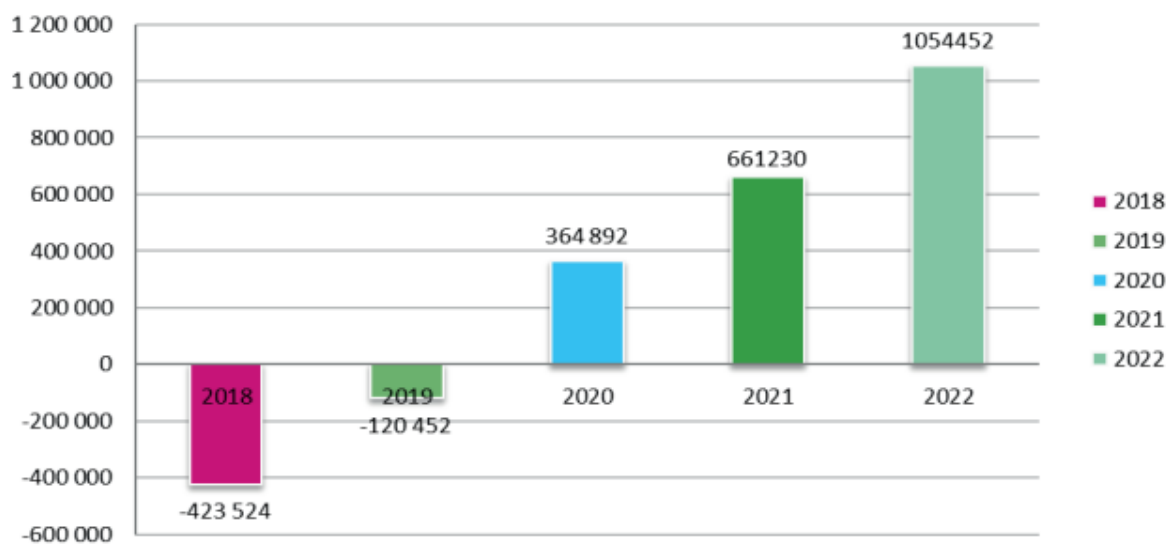
Työttömyys on Asikkalassa vähentynyt, mutta työmarkkinatukimaksut pysyttelivät edellisvuoden tasolla. Kunta on panostanut työllisyyden hoitoon mm. uusilla rekrytoinneilla. Tehtävä on kuitenkin haasteellinen. Kunnan ikärakenne vaikuttaa osaltaan pitkäaikaistyöttömyyden tilaan.

Kunnassa toimii aktiivinen nuorisovaltuusto. Tarkastuslautakunta toivoo, että valtuusto ja lautakunnat osallistaisivat nuorisovaltuustoa enemmän kaikessa nuoria koskevassa päätöksenteossa, ja pyytäen nuorisovaltuuston lausuntoja valmisteilla oleviin asioihin.

Teknisen lautakunnan ja ympäristölautakunnan alainen toiminta

Tekniset palvelut (palvelualue yhteensä)	TA2022	TA 2022 muutokset	TA 2022 muut. jälk.	Tot.	Käyttö%	Yli/Alle
Toimintatulot	9 405 152	0	9 405 152	9 254 915,92	98,4	150 236,08
Toimintamenot	-10 489 063	-250 000	-10 739 063	-10 309 368,24	96,0	-432 217,28
Toimintakate (netto)	-1 083 911	-250 000	-1 333 911	-1 054 452,32	79,0	-281 981,20

Teknisten palvelujen nettomenot

Tarkastuslautakunnan arvio:

Teknisten palveluiden nettomenot ovat kasvaneet tarkastelujaksolla keskimäärin 370 000 euroa vuodessa. Menojen kasvuun tulee kiinnittää huomiota, etenkin nyt kun yleiset kustannukset (lämpö, sähkö jne.) ovat kasvussa. Nettomenojen trendinomaiseen kasvuun tulee kiinnittää entistä enemmän huomiota.

Huolellinen suunnittelu, valmistelu ja vaikutusarvioinnit sekä osallistaminen ovat ensiarvoisen tärkeitä. Kokonaisvaikutusten arviointi, kaikkien investointien ja hankintojen osalta, tulee olla jokapäiväistä toimintaa. Sopimusten tekeminen ja hallinnointi siten, ettei esim. urakkasopimuksissa tule lisätyön tarvetta ja sitä kautta lisää kustannuksia kunnalle.

Käyttötalous yhteensä, tuloslaskelma ja investoinnit

KÄYTTÖTALOUS YHTEENSÄ	Talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutoksen jälkeen	Toteutuminen	Käyttö%	Yli/Alle
KONSERNIPALVELUT						
Toimintatuotot	349 000	0	349 000	317 682,17	91,0	-24 979
Toimintamenot	-3 044 690	0	-3 044 690	-2 986 435,04	98,1	-7 006
Toimintakate (netto)	-2 695 690	0	-2 695 690	-2 668 752,87	99,0	-31 985
SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUT						
Toimintatuotot	0	0	0	106 885,00		-106 885
Toimintamenot	-30 540 802	-1 200 000	-31 740 802	-31 809 771,05	100,2	68 969
Toimintakate (netto)	-30 540 802	-1 200 000	-31 740 802	-31 702 886,05	99,9	-37 916
KASVATUS- JA OPETUSPALVELUT						
Toimintatulot	2 064 300	0	2 064 300	2 342 848,76	113,5	-278 480
Toimintamenot	-15 766 020	0	-15 766 020	-16 993 126,94	107,8	1 227 107
Toimintakate (netto)	-13 701 720	0	-13 701 720	-14 650 278,18	106,9	948 558
HYVINVOINTIPALVELUT						
Toimintatulot	138 000	0	138 000	362 029,02	262,3	-224 029
Toimintamenot	-2 385 960	-200 000	-2 585 960	-2 776 410,78	107,4	190 451
Toimintakate (netto)	-2 247 960	-200 000	-2 447 960	-2 414 381,76	98,6	-33 578
TEKNISET PALVELUT						
Toimintatulot	9 405 152	0	9 405 152	9 254 915,92	98,4	150 236
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0,00		0
Toimintamenot	-10 489 063	-250 000	-10 739 063	-10 309 368,24	96,0	-432 217
Toimintakate (netto)	-1 083 911	-250 000	-1 333 911	-1 054 452,32	79,0	-281 981
YHTEENSÄ						
Käyttötaloustulot	11 956 452	0	11 956 452	12 384 360,87	103,6	427 909
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0,00		0
Käyttötalousmenot	-62 226 535	-1 650 000	-63 876 535	-64 875 112,05	101,6	-998 577
Käyttötalous netto	-50 270 083	-1 650 000	-51 920 083	-52 490 751,18	101,1	-570 668

TULOSLASKELMAOSA	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutoksen jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
kaikki menot ja tulot					
Toimintatuotot					
Myyntituotot	2 474 654	0	2 474 654	2 536 552,95	61 898,95
Maksutuotot	923 500	0	923 500	809 014,81	-114 485,19
Tuet ja avustukset	516 000	0	516 000	1 083 734,88	567 734,88
Muut toimintatuotot	2 074 020	0	2 074 020	2 064 764,18	-9 255,82
Toimintatuotot yhteensä	5 988 174	0	5 988 174	6 494 066,82	505 892,82
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-15 265 486	0	-15 265 486	-15 841 335	-575 849,30
Palkat ja palkkiot	-12 162 070	0	-12 162 070	-12 407 043,79	-244 973,79
Henkilösivukulut	-3 103 416	0	-3 103 416	-3 434 292	-330 875,51
Eläkekulut	-2 723 616	0	-2 723 616	-2 922 578,75	-198 962,75
Muut henkilösivukulut	-379 800	0	-379 800	-511 712,76	-131 912,76
Palvelujen ostot	-36 823 660	-1 450 000	-38 273 660	-38 769 066,48	-495 406,48
Aineet, tarvikkeet ja tavara	-2 419 250	0	-2 419 250	-2 503 676,86	-84 426,86
Avustukset	-1 071 700	-200 000	-1 271 700	-1 159 646,60	112 053,40
Muut toimintakulut	-716 320	0	-716 320	-711 092,76	5 227,24
Toimintakulut yhteensä	-56 296 416	-1 650 000	-57 946 416	-58 984 818,00	-1 038 402,00
TOIMINTAKATE	-50 308 242	-1 650 000	-51 958 242	-52 490 751,18	-532 509,18
Verotulot	32 387 000	0	32 387 000	33 600 615,51	1 213 615,51
Valtionosuudet	22 356 000	0	22 356 000	23 134 318,00	778 318,00
Rahoitustuotot ja -kulut:					
Korkotuotot	0	0	0	4 509,86	4 509,86
Muut rahoitustuotot	100 000	0	100 000	498 405,97	398 405,97
Korkokulut	-5 000	0	-5 000	-36 844,61	-31 844,61
Muut rahoituskulut	-120 000	0	-120 000	-84 101,45	35 898,55
Rahoitustuotot ja -menot yht.	-25 000	0	-25 000	381 969,77	406 969,77
VUOSIKATE	4 409 758	-1 650 000	2 759 758	4 626 152,10	1 866 394,10
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 381 440	0	-2 381 440	-2 306 238,31	75 201,69
TILIKAUDEN TULOS	2 028 318	-1 650 000	378 318	2 319 913,79	-1 941 595,79
Poistoeron muutos	94 282	0	94 282	94 281,68	-0,32
Varausten muutos	0	0	0	0,00	0,00
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	2 122 600	-1 650 000	472 600	2 414 195,47	1 941 595,47

Palkkaharmonisaatio vuodelle 2022

Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymä on tilinpäätöksessään kirjannut mahdollisesta takautuvasta palkkaharmonisoinnista pakollisen varauksen 20 milj. euroa. Jäsenkuntien tulkinnan mukaan palkkaharmonisaatioon mahdollisesti liittyvä vastuu kuuluu Hyvinvointialueelle, eivätkä tästä syystä ole kirjanneet pakollista varausta tilinpäätökseen vaan esittäneet asian liitetietona. Asikkalan osuus tehdystä pakollisesta varauksesta on 863 703 euroa.

Tarkastuslautakunnan arvio:

Kunnan talous on positiivinen kunnan tuloksen ollessa 2,41 Meur ylijäämäinen. Kasvatus- ja opetuspalveluiden ylitys 0,95 Meur oli prosentuaalisesti 6,9 % ja olisi tullut käsitellä lisämäärärahana valtuustossa. Mikäli palkkaharmonisaatiovaraus olisi kirjattu tilinpäätökseen, olisi tilikauden tulos ollut 864 000 euroa heikompi. Tarkastuslautakunta toivoo, että asialle saadaan ratkaisu vuoden 2023 aikana.

Kasvaviin kustannuksiin (palkka, energia, korkokulut, rakentaminen) on tulevaisuudessa kiinnitettävä erityistä huomiota talouden tasapainon säilyttämiseksi.

Kunnan lakisääteiset menot ovat kasvaneet edelleen. Lautakunnan näkemys on, että lakisääteiset palvelut on järjestettävä. Omien resurssien riittämättömyys johtaa kalliimpiin ostopalveluihin.

Tarkastuslautakunta toivookin, että niin menojen kasvuun kuin maksutuottojen määrään kiinnitetään entistä enemmän huomioita, ja näiden syitä analysoidaan paremmin. Toteumien seuranta on tiivistettävä ja raportointia kehitettävä, jotta tilanteisiin ehditään reagoida. Työllistämisen kustannuksiin tulee kiinnittää huomiota jatkossakin. Henkilöstökulujen kasvun tulee olla perusteltua lisärekrytointien osalta, ja toiminnan on oltava tehokasta. Konserniohjaukseen ja omistajapolitiikkaan tulee kiinnittää erityistä huomiota.

Investoinnit

INVESTOINTIOSA	TA2022	Talousarvio- muutokset	Talousarvio- muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Käyttö %
INVESTOINNIT YHTEENSÄ						
MENOT	-16 145 000		-16 145 000	-15 045 721	1 099 279	93
TULOT	15 000		15 000	85 940	70 940	573
NETTO	-16 130 000		-16 130 000	-14 959 781	1 170 219	93

Tarkastuslautakunnan arvio:

VYK:n rakentaminen on edistynyt aikataulua nopeammin, mikä näkyy 1,3 miljoonan euron ylityksenä alkuperäiseen investointimäärärahaan vuoden 2022 osalta.

Investointien raportointi on kehittynyt positiivisesti. Nettomenojen jatkuvaan kasvuun on kiinnitettävä huomiota.

Kilpailutuksiin liittyviin lisäostoihin tulee kiinnittää huomiota. Urakat tulee voida pääsääntöisesti toteuttaa kilpailun mukaisilla hinnoilla ja lisäostojen tulee johtua vain ennalta-arvaamattomista seikoista, joita ei ole urakkatarjouspyynnössä otettu huomioon. Esimerkkinä tällaisista seikoista tarkastuslautakunta haluaa nostaa esille Kuotaan sataman ruoppauksen, johon kunnanvaltuusto joutui myöntämään huomattavan lisämäärärahan.

Henkilöstö

Vuonna 2022 henkilöstömäärät eri palvelualueilla kasvoivat edellisvuoteen verrattuna. Henkilöstömäärältään suurin Asikkalan kunnan palvelualueista on kasvatus- ja opetuspalvelut, jossa työskentelee noin 64,4 prosenttia kunnan henkilöstöstä. Teknisten palveluiden henkilöstö on toiseksi suurin palvelualue noin 22,7 prosentin osuudella. Kasvatus- ja opetuspalveluiden henkilöstömäärä on kasvanut edelleen, henkilöstöä oli vuonna 2020 yhteensä 214, vuonna 2021 221 ja vuonna 2022 235. Myös teknisten- ja konsernipalvelujen henkilöstömäärä kääntyi hienoiseen kasvuun.

Kunnan henkilöstön määrä

Henkilöstö (31.12.)	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Muutos ed. vuoteen
Vakinaiset	237	236	235	244	258	267	9
Määräaikaiset	44	46	51	53	45	62	17
Yhteensä	281	282	286	297	303	329	26

Henkilöstön määrää kuvaavissa luvuissa on otettu huomioon vakinaiset ja määräaikaiset palvelussuhteet (pl. sijaisuudet, työllistettyinä ja oppisopimuskoulutuksen kautta työskentelevät).

Palkkakulut

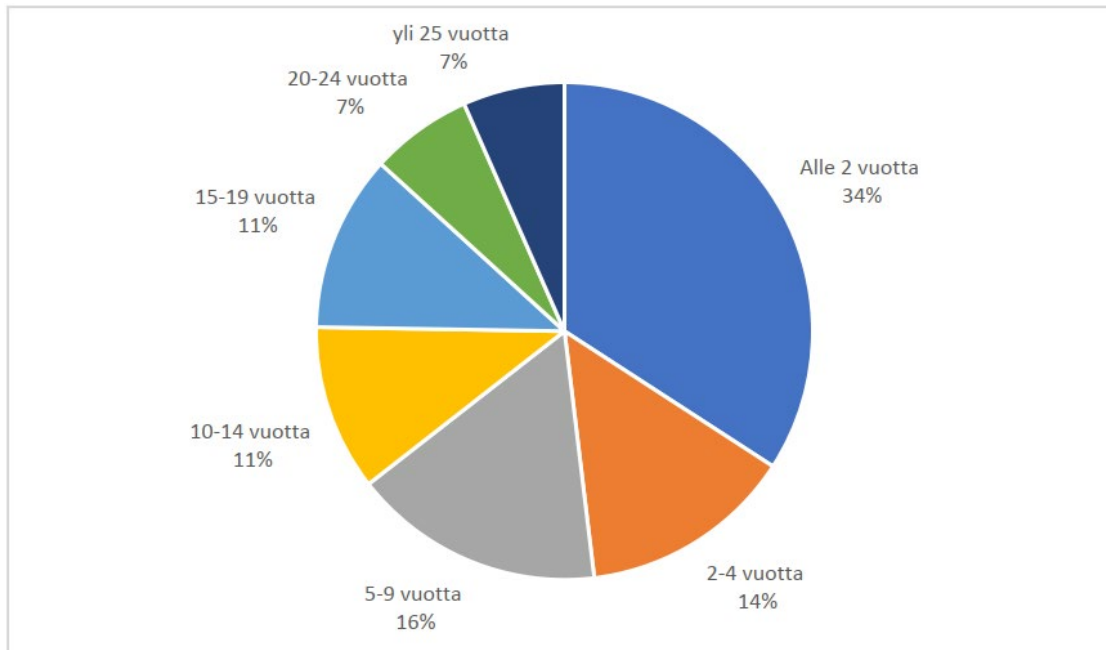
	2018	2019	2020	2021	2022
Palkat ja palkkiot	10 294 000	10 764 000	10 861 000	11 775 824	12 407 044
Eläkekulut	2 545 000	2 670 000	2 652 000	2 810 815	2 922 579
Muut henkilösivukulut	337 000	295 000	359 000	414 851	511 713
Yhteensä	13 176 000	13 729 000	13 872 000	15 001 490	15 841 335

Huom. luvuissa mukana myös työllistettyjen henkilöstökulut

Vuosi 2022 oli edellisvuosien tapaan edelleen poikkeuksellinen koronapandemian vuoksi. Kesästä lähtien päästiin selvästi kohti tavallisempaa arkea, joskin koronan lisäksi muut hengitystieinfektiot aiheuttivat runsaasti poissaoloja läpi vuoden. Työterveyshuolto Wellamon kanssa tehtiin edelleen tiivistä yhteistyötä. Kuntien yhteinen päätös myydä työterveyshuoltoyhtiö aiheutti yhtiön henkilöstöpulan vuoksi tiettyjä haasteita palveluiden saatavuuteen, mutta välttämättömimmät tehtävät onnistuttiin kuitenkin järjestämään (esim. työkyvyn arviointiin liittyvät kolmikantaneuvottelut).

Pienen tauon jälkeen toteutettiin työhyvinvointikysely, jossa arvioitiin vuotta 2022. Tulokset olivat kokonaisuudessaan oikein hyvät koko kunnan tasolla. Jokaisessa yksikössä/palvelualueella tehtiin tulosten pohjalta kehittämissuunnitelma. Kyselyyn liittyen tuli erityisen hyvää palautetta yhtenäisestä ja osallistavasta tulosten purkamisesta työyhteisöissä. Kysely toteutettiin KEVA:n valmista työhyvinvointikyselypohjaa noudattaen.

Vakinaisen henkilöstön palvelussuhteiden kesto 31.12.2022:

Kunnan palveluksessa vakinaisesti työskentelevien palvelussuhde oli kestänyt keskimäärin 8,9 vuotta. Vakinaisesta henkilöstöstä 36 prosenttia on työskennellyt vuoden 2022 lopussa yli 10 vuotta. Yli 30 vuotta kestäneissä palvelussuhteissa oli noin 2,4 prosenttia vakinaisesta henkilöstöstä. Palvelussuhteen kesto on lyhentynyt vuodesta 2018 ja 2019, jolloin keskimääräinen palvelussuhteen kesto oli noin 13 vuotta (2018; 13,2 vuotta, 2019; 12,6 vuotta).

Vakinaiset	Lukumäärä	Vaihtuvuus (prosenttia)
Alkaneet uudet palvelussuhteet	34	11,8
Päättyneet palvelussuhteet	30	10,4

Vanhuuseläkkeelle siirtyneet	Lukumäärä
2022	12
2021	8
2020	7
2019	6
2018	9

Vuonna 2022 päättyneistä vakinaisista palvelussuhteista 12 päättyi vanhuuseläkkeelle jäämisen vuoksi, joka on reilu kolmannes päättyneistä vakinaisista palvelussuhteista. Vuoden 2022 ikäjakauman perusteella yleisen vanhuuseläkkeelle siirtyä vuoteen 2027 mennessä noin 9 henkilöä vuosittain. Kuten edellä kuvattiin, tulevien eläköitymisten huomioiminen rekrytoinneissa on erittäin tärkeää, jotta eläköitymisten yhteydessä voidaan parhaalla mahdollisella tavalla huomioida vanhuuseläkkeelle jäävien osaamisen jatkuvuus sekä varmistaa, että organisaatiossa on se osaaminen, jota tulevaisuuden haasteet edellyttävät. Osa-aika- tai osatyökyvyttömyyseläkkeellä oli vuonna 2022 alle 10 henkilöä. Jokainen uusi työkyvyttömyyseläke tai kuntoutustuki vaikuttaa kuntatyönantajan työkyvyttömyyseläkemaksuihin, jonka vuoksi on tärkeää, että työnantaja vaikuttaa tukitoimenpiteillään työssä jatkamiseen. Olennaisessa roolissa on työnantajan uusi varhaisen tuen malli, jossa työntekijän työkykyä tuetaan jo varhaisessa vaiheessa.

Terveysperusteiset poissaolot	Työpäivät 2022	Kalenteripäivät 2022	Kalenteri-päivät 2021	Kalenteri-päivät 2020	Kalenteri-päivät 2019	Kalenteri-päivät 2018
Lyhyet poissaolot alle 4 päivää	1260	1366	989	883	991	760
Poissaolo 4–10 päivää	1667	2003	1122	1119	724	1057
Poissaolo 11–60 päivää	904	1297	1340	1299	2112	1544
Poissaolo 61–90 päivää	149	178	536	465	600	90
Poissaolo 91–180 päivää	0	0	599	2044	148	304
Poissaolo yli 180 päivää	0	0	571	0	0	304
Yhteensä	3980	4844	5157	5810	4575	4059

Vuonna 2022 sairauspoissaolopäiviä oli yhteensä 4844. Vuonna 2021 Asikkalan kunnan henkilöstöllä oli sairauspoissaoloja yhteensä 3923 kalenteripäivää. Sairauspoissaoloja on ollut keskimäärin 13,27 kalenteripäivää henkilöä kohti. Vuonna 2021 kuntatyöntekijät olivat poissa työstä oman sairauden takia keskimäärin 16,7 päivää (tilaston lähde: KT Kuntatyönantajat, Työterveyslaitos, sisältää määräaikaiset ja vakituiset).

Pidempien, yli 60 päivää, kestävien poissaolojen määrä väheni huomattavasti ja lyhyempien, alle 10 päivää, kestävien poissaolojen määrä lisääntyi. Suurimmat sairauspoissaolojen aiheuttajat vuonna 2022 olivat tuki- ja liikuntaelinsairaudet, mielenterveyden ongelmat sekä hengitystieinfektiot. Taulukossa 8. on kuvattu Asikkalan kunnan henkilöstön terveysperusteiset poissaolot työ- ja kalenteripäivinä.

Työtaturmien määrä ja niistä aiheutuneet poissaolopäivät ovat vähentyneet viime vuodesta. Työtaturmista valtaosa on tapahtunut teknisissä ja kasvatus- ja opetuspalveluissa. Vuoden 2022 aikana on parannettu työtaturmien selvittämistä ja vaara- ja läheltä piti tilanteiden raportointia työturvallisuuden kehittämiseksi.

Tarkastuslautakunnan arvio:

Henkilöstömäärä on jatkanut kasvuaan, erityisesti kasvatus- ja opetuslautakunnan palvelualueella. Määräaikaisten osuus henkilöstöstä on lisääntynyt. Tarkastuslautakunta toivoo, että henkilöstömääriä ja -kustannuksia verrattaisiin tilinpäätöksessä vastaavankokoisten kuntien lukemiin toimialueittain.

Sairauspoissaolojen määrä on laskenut etenkin pitkien poissaolojen vähentymisen seurauksena, mutta lyhyiden poissaolojen määrä on kasvanut reippaasti. Asikkalan kunta on kehittänyt henkilöstöpolitiikkaansa lisäämällä kannustimia, ennaltaehkäisevällä toiminnalla ja koulutamalla henkilöstöään mm. työpaikkaohjaajan koulutuksella.

Kuntastrategia

Asikkalan kunnan toimintaa johdetaan valtuuston hyväksymän kuntastrategian mukaisesti. Strategian tarkoitus on määritellä kunnan pitkän aikavälin toiminnan ja talouden tavoitteet. Asikkalan kunnan uuden strategian valmistelu on aloitettu ja kunnanvaltuusto hyväksyi uuden strategian 13.6.2022.

Asikkalan menestysteemat ovat

- Houkutteleva Asikkala
- Aktiiviset ja vireät asikkalalaiset
- Tulevaisuuden tekijät

Kestävä kehitys on olennainen osa Asikkalan toimintaa. Teemme kaiken taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristön kannalta kestäväällä tavalla.

KÄRKIHANKKEET:

Houkutteleva Asikkala

- Edistetään tonttitarjontaa ja vuokra-asuntojen rakentamista
- Teiden 24 ja 313 kevyen liikenteen väyliä kehitetään osana maakunnallisia pääpyöräreittejä
- Edistetään yritysten sijoittumista Vesivehmaan yritysalueelle
- Aniankedon kaavoituksella ja asumisen messujen järjestämisellä edistetään kunnan vetovoimaa
- Vanhan Vääksyn, kanava-alueen ja kunnan satama-alueiden kehittämistä jatketaan pitkäjänteisesti

Aktiiviset ja vireät asikkalalaiset

- Lasten ja nuorten hyvinvoinnin ja mielenterveyden edistäminen yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa
- Kuntalaisten kuulemista, osallistamista ja suoraa demokratiaa edistetään ja osallistuvan budjetoinnin käyttöä laajennetaan ja kehitetään
- Asikkala on kunnan ja yhdistysten yhteistyönä Suomen harrastusrikkain kunta kaikille ikäryhmille
- Perhekeskus Ilon ja seniorikeskus Olon toimintojen vakiinnuttaminen ikäihmisten ja lapsiperheiden palveluiden keskuksina
- Kulttuuritapahtumia edistetään ja kulttuurikasvatusta lisätään

Tulevaisuuden tekijät

- Palvelulupaus: Asiakslähtöisyys näkyy kaikissa kunnan palveluissa ja kunnan palvelut eivät jää kasvottomiksi. Kunnan työntekijät reagoivat yhteydenottoihin ripeästi ja asiakas ohjataan aina oikean tahon puoleen.
- Kylien elinvoimaisuutta kehitetään - Laaditaan ennakkovaikutusten arvioinnin ohjeistus valmistelun ja päätöksenteon tueksi - Vesihuollon palveluiden turvaaminen ja kehittäminen omistajaohjauksella

ARVOMME

Yhdessä

Osallistamme kuntalaiset ja paikalliset toimijat mukaan kunnan kehittämiseen ja päätöksentekoon. Toimimme yhdessä muiden kuntien ja maakunnan kanssa. Teemme kunnassa hallintorajat ylittävää työtä. Luottamushenkilöt ja työntekijät toimivat yhdessä Asikkalan parhaaksi.

Ennakoiden

Verkostoidumme kehittämistyössä ja palvelutoiminnassa. Johdamme kuntaa pitkäjänteisesti ja valmistelemme päätöksemme perusteellisesti. Toimimme kustannustehokkaasti ja taloudellisesti kestävästi.

Ennakkoluulottomasti

Kokeilemme ennakkoluulottomasti uusia ratkaisuja. Kehitämme toimintamme avoimuutta, sujuvuutta ja joustavuutta.

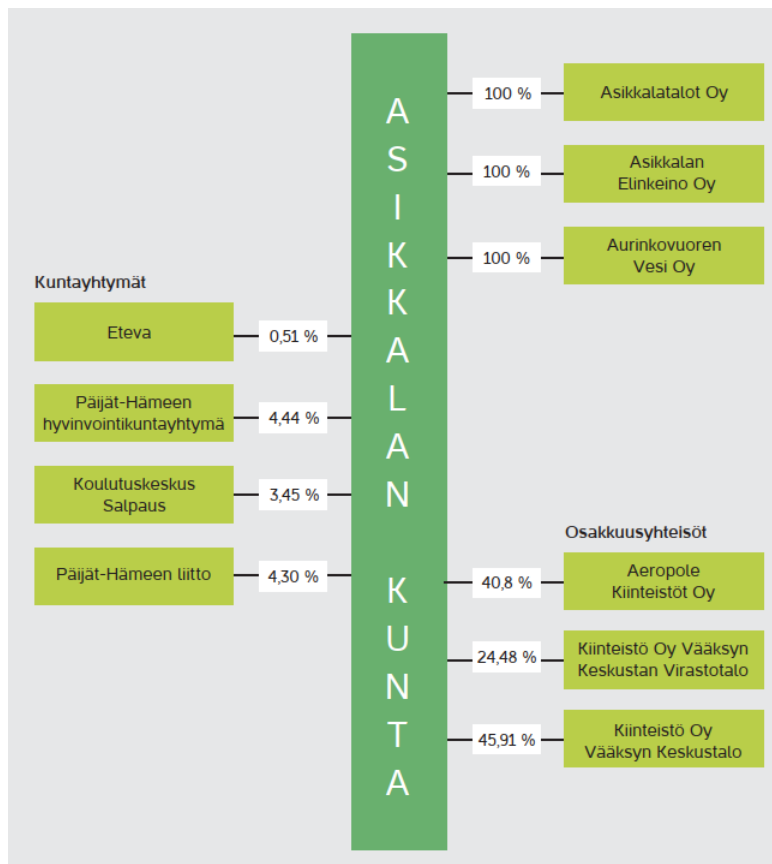
Tarkastuslautakunnan arvio:

Uusi kuntastrategia on vahvistettu 13.6.2022, jolloin strategiaa on lähdetty toteuttamaan tilikaudella. Strategian kärkihankkeet ovat selkeitä ja konkreettisia. Tarkastuslautakunta toivoo, että kaikkia kärkihankkeita tullaan edistämään tasapainoisesti painotustarpeiden mukaan.

Tarkastuslautakunta toivoo edelleen, että strategiassa asetetut tavoitteet näkyvät vahvasti toimialojen toiminnassa ja tavoitteiden asetannassa. Tarkastuslautakunta haluaa kannustaa palvelualueita kehittämään talousarvion tavoitteita, toimenpiteitä ja mittareita sekä ottamaan Asikkalan kuntastrategian osaksi toimintaansa.

Kuntakonserni

Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Asikkalan Elinkeino Oy asetettiin yhtiökokouksen päätöksellä selvitystilaan 29.11.2023 kunnanhallituksen ohjeistuksen mukaisesti. Yhtiön varat ja saatavat siirrettiin liiketoimintasiirrolla Asikkalan kunnalle. Yhtiö ei ollut saanut uusia asiakkaita yli vuoteen ja jäljellä olevat asiakkuudet eivät enää mahdollistaneet taloudellisesti kannattavaa toimintaa.

Asikkalatalot Oy:n teki positiivisen tuloksen vuodelta 2022. Yhtiöllä on taseessa asuintalovaroja yli 2 miljoonaa euroa, joilla voidaan tulevina vuosina kattaa kiinteistöjen hoito- ja korjauskuluja. Asikkalatalot Oy aloitti uuden vuokratalon rakennushankkeen valmistelun kun-

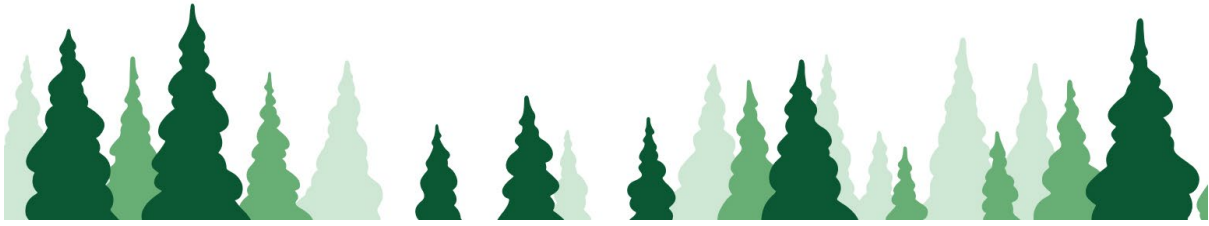
nan uuden strategian ja kunnanhallituksen ohjeistuksen perusteella. Valtuusto päätti vuoden 2023 talousarviossa kuuden miljoonan euron määrärahasta Asikkalatalot Oy:hyn tehtävää pääomasijoitusta varten. Pääomasijoituksella on tarkoitus vahvistaa yhtiön tasetta vastaamaan tulevaisuuden haasteisiin vuokra-asuntokysynnän kasvaessa.

Aurinkovuoren Vesi Oy:n toiminta oli edelleen tappiollista ja vuodelta 2022 tappiota kertyi noin 200.000 euroa. Vaihtoehtoja yhtiön talouden tervehdyttämiseksi selvitetään vuoden 2023 aikana.

Tarkastuslautakunnan arvio:

Yhtiöiden tavoitteista ei ole raportoitu vuoden 2022 tilinpäätöksessä. Yhtiöille tulee asettaa selkeät tavoitteet, joiden toteutumisen tulee olla julkista. Tarkastuslautakunta toivoo kunnalta vahvaa konserniohjausta, jotta yhtiöiden toiminta kehittyy haluttuun suuntaan. Erityisesti Aurinkovuoren Vesi Oy:n toiminta tulee olla taloudellisessa tasapainossa.

Tarkastuslautakunnan arvioyhteenveto

Tarkastuslautakunta arvioi, että kunnan toiminta on järjestetty pääosin tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla.

Tarkastuslautakunta arvioi, että kunnan taloudelliset tavoitteet on saavutettu. Toiminnan tavoitteiden tarkastuslautakunta arvioi toteutuneen riittävässä määrin. Päätösten vaikutusten ennakoarvioinnin ohjeistus tulee valmistella ja ottaa käyttöön.

Tarkastuslautakunta edellyttää, että toimintojen seuranta parannetaan ja kannustetaan konsernia ja palvelualueita kehittämään talousarviotavoitteita, toimenpiteitä ja mittareita edesautamaan kuntastrategian tavoitteiden toteutumista.

Tarkastuslautakunta esittää vuoden 2022 tilinpäätöksen hyväksymistä ja vastuuvapauden myöntämistä tilivelvollisille tilikaudelta 2022 edellyttäen, että kunnanvaltuusto hyväksyy tarkastuksen tuloksena havaitun kasvatus- ja opetuspalveluiden talousarviopoikkeaman 948 558 euroa.

Tarkastuslautakunnan esitys valtuustolle

Tarkastuslautakunta jättää arviointikertomuksen vuodelta 2022 kunnanvaltuuston käsiteltäväksi ja esittää, että valtuusto pyytää arviointikertomuksessa esitetyistä havainnoista ja kehitystoimenpiteistä hallituksen ja toimialojen selvitykset niin, että ne voidaan käsitellä marraskuun loppuun mennessä pidettävässä valtuuston kokouksessa, ja tämän jälkeen toimittaa tarkastuslautakunnalle.

Asikkalassa 29. toukokuuta 2023

Asikkalan kunnan tarkastuslautakunta

Jari Laaksonen
puheenjohtaja

Satu Jaatinen
varapuheenjohtaja

Mirja Järvinen
jäsen

Elina Vesterinen
jäsen

Päivi Kantola
jäsen

Markku Salomaa
jäsen

Petri Silvo
jäsen

